termijn als door T verduisterd aanneemt $\frac{7^1/_2}{55} \times f$ 13.462.79 = $\frac{8}{22} \times f$ 13.462.79 = f 1.835.84, waarvan op grond van het overwogene gedaagdes nalatigheid geen oorzakelijke werking heeft gehad, zoodat geen schadeplichtigheid van gedaagde jegens eischer voor dit bedrag bestaat;

Overwegende, dat dit voor het restant à f 11.626.95 wel het geval is, daar gedaagdes nalatigheid oplevert wanprestatie in de contrôle-overeenkomst en deze schade, zooals reeds overwogen, als gevolg dezer wanprestatie moet worden aangemerkt;

Overwegende alsnu ten aanzien van de vraag, of gedaagde tot betaling van dit volle bedrag onder aftrek van de f 1.100.— ten aanzien waarvan zij een door eischer niet aangevallen beroep op compensatie heeft gedaan, moet worden veroordeeld;

dat gedaagde zich heeft verweerd met de stelling, dat de verduisteringen door T en de hierdoor geleden schade geheel aan eischers eigen nalatigheid en schuld zijn te wijten, daar normale contrôle in het bedrijf zelf door eischer en ook door K, wiens nalatigheid ook ten laste van eischer komt, ten volle is verzuimd;

Overwegende, dat dit beroep, dat tot inhoud heeft, dat alle schade ten laste van eischer zelf moet blijven, geacht moet worden ook het mindere in te houden, n.l. een beroep op het compensatie-beginsel, i.e. het principe, dat hij, die schade-vergoeding vraagt voor het geheel, zoo hij zelf door schuldige gedragingen mede de schade heeft doen ontstaan, slechts een deel ervan toegewezen kan krijgen, daar hij zelf mede voor het geheel verantwoordelijk is;

Overwegende, dat deze mede-verantwoordelijkheid van eischer ten volle bestaat;

dat toch de dagelijksche contrôle van de binnengekomen gelden aan de hand van de ter incasseering uitgeschreven kwitanties, die de rekeninglooper als betaald niet meer in zijn bezit heeft en de kwitanties, die hij als nog niet of nog niet geheel betaald nog in handen heeft, behoort tot de gewone dagelijksche eigen contrôle in het bedrijf, die eischer dan wel K namens hem had moeten verrichten en het nalaten hiervan grof verzuim is, voor de gevolgen waarvan eischer geheel mede-verantwoordelijk is;

Overwegende, dat derhalve naast gedaagdes verantwoordelijkheid voor een bedrag van f 11.626.95 op grond van wanprestatie in de contrôle-overeenkomst staat de verantwoordelijkheid van eischer zelf voor het volle bedrag van f 13.462.79 krachtens zijn onrechtmatige gedraging van verwaarloozing van alle interne contrôle van T door hemzelf of door K, zoodat met toepassing van het compensatie-beginsel, waarvoor gedaagde voldoende feitelijke verweers-stellingen heeft bijgebracht, eischer als hoofdelijk mededebiteur naast gedaagde als debitrice voor het bedrag van f 11.626.95 waarvoor deze laatste aansprakelijk is, ten aanzien van dit laatstgenoemde bedrag bestaat en de helft van dit schadebedrag ten laste van eischer moet blijven, alzoo een bedrag van f 5.813.48;

Overwegende, dat derhalve met passeering van alle bewijsaanbod, de eisch voor een bedrag van f 4.713.47 moet worden toegewezen en het aan de hoofdsom meergevorderde moet worden afgewezen;

Overwegende, dat de neven-vorderingen als op de wet gegrond voor toewijzing vatbaar zijn en de Raad termen aanwezig acht de kosten te compenseeren in dier voege, dat gedaagde behalve haar eigen kosten de helft van eischers kosten zal hebben te betalen;

Gelet op artikel 58 van het Reglement op de Rechtsvordering;

RECHTDOENDE:

Verleent de gevraagde acten;

Gaat alle bewijsaanbod voorbij;

Wijst den eisch ten deele toe;

Veroordeelt gedaagde aan eischer tegen behoorlijk bewijs van kwijting te betalen de somma van f 4.713.47 (vierduizend zeven honderd dertien gulden, zeven en veertig centen) met de rente daarover berekend naar 6 % 's jaars vanaf 28 Maart 1933 tot de voldoening;

Verklaart dit vonnis tot zoover uitvoerbaar bij voorraad;

Wijst het meergevorderde af;

Compenseert de kosten van het geding tusschen partijen in dier voege, dat gedaagde behalve haar eigen kosten van die van eischer tot heden begroot op f 567.75 (vijfhonderd zeven en zestig gulden vijf en zeventig centen) de helft zal hebben te betalen.

UIT HET BUITENLAND

Red.: CH. HAGEMAN, Drs. A. TH. DE LANGE, A. M. VAN RIETSCHOTEN en Drs. E. P. M. VAN WAES

(Bijdragen en mededeelingen zende men aan den Secretaris der Redactie)

Aansprakelijkheid van accountants

De wettelijke aansprakelijkheid van accountants vormt hier geen onderwerp, dat belang inboezemt. In het Britsche Rijk echter, waar het beroep onder invloed van de jurisprudentie staat, trekken de verslagen der „Cases" groote belangstelling. Het volgende geval is ook voor ons van voldoende interesse, daar het een inzicht geeft in de beroepsopvattingen, die aldaar gehuldigd worden.

Het geval speelde zich af in Canada. De statuten der Blue Band Navigation Co bevatten een clausule, die hoewel dubbelzinnig den accountant kon doen gelooven, dat het toegestaan was om gelden aan aandeelhouders ter leen te verstrekken. De manager, een der voornaamste aandeelhouders maakte hiervan dankbaar gebruik. Zijn schuld liep op tot ongeveer $ 30.000.—. Deze post was op de Balans verantwoord als Voorschotten aan Aandeelhouders. Een jaar later werd een bedrag van $ 25.900.— op een afzonderlijke debiteurenrekening Western Trading Syndicate overgeboekt op last van den manager. De accountant, naar deze overboeking bij deze informeerende kreeg ten antwoord, dat hij geen inlichtingen wilde geven, daar de zaken van strikt vertrouwelijken aard waren. Hij verstrekte echter een schriftelijke garantie voor deze vordering.

Het bleek, dat het Syndicaat voor speculatieve doeleinden in het leven was geroepen. Op balansdatum was een winst gemaakt van $ 12.000.—, die als vordering bijgeboekt werd en op de Verlies en Winstrekening werd verantwoord. Het bedrag werd in het volgende boekjaar in de kas gestort.

In het rapport van den accountant was van bovengenoemde transacties niets vermeld. Toen de Company failleerde, bleek, dat de vordering waarvoor de manager een garantie had verstrekt niet invorderbaar was.

Hoe luidde nu het oordeel van den rechter? In eerste instantie werd de accountant veroordeeld, daar hij in zijn taak te kort was geschoten. De Vennootschap, noch de Commissarissen, noch de aandeelhouders hadden gelden beschikbaar gesteld voor speculatieve doeleinden. De accountant had nagelaten te informeeren naar de bevoegdheid van den manager en was alleen afgegaan op de schriftelijke garantie. Voorts was de juiste financieele positie niet aan aandeelhouders bekend gemaakt, hoewel deze wel aan den accountant bekend was.

In hooger beroep werd deze beslissing echter vernietigd. Het

feit, dat op de jaarlijksche vergadering een vraag ten opzichte van het Syndicaat was beantwoord, met de mededeeling dat deze vordering gedekt was door de garantie van den manager, was voldoende om den accountant te redden, want op deze wijze waren de aandeelhouders voldoende op de hoogte gebracht.

Het eerste oordeel komt ons juister voor, doch men moet niet vergeten, dat bijkomende omstandigheden het eindoordeel klaarblijkelijk hebben beïnvloed.

Uniformiteit in accountantsverklaringen

In het Aprilnummer 1933 is in deze rubriek melding gemaakt van de overeenkomst van het Beursbestuur van New-York met het American Institute of Accountants betreffende de publicatie en controle der Jaarrekening van Vennootschappen, wier aandeelen op deze beurs genoteerd worden, ten behoeve der beleggers. In The Accountant van 19 Mei l.l. is de volledige briefwisseling tusschen de besturen der beide Instituten gepubliceerd. De reden om op deze briefwisseling terug te komen is gelegen in hetgeen gezegd wordt over de Accountantsverklaring, over welke kwestie hier te lande nog geen overeenstemming bestaat.

Het American Institute of Accountants heeft den volgenden vorm voor de Accountantsverklaring voorgesteld.

We have made an examination of the balance sheet of ..... and of the statement of income and surplus for the year ..... In connection herewith, we examined or tested accounting records of the company and other supporting evidence and obtained information and explanation from officers and employees of the company; we also made a general view of the accounting methods and of the operating and income accounts for the year, but we did not make a detailed audit of the transactions.

In our opinion based upon such examination, the accompanying balance sheet and related statement of income and surplus fairly present, in accordance with accepted principles of accounting consistently maintained by the company during the year under review, its position at ..... and the results of its operations for the year .....

Deze formule kan worden aangevuld met speciale verklaringen, als „including confirmation of cash and securities by inspection'' e.d. Indien een wijziging heeft plaats gehad in de accounting principles of in hun toepassing, dan moet deze wijziging vermeld worden. Verder wordt in overweging gegeven deze formule te wijzigen, voor zoover noodig om enkele kwalificaties, aanvullende inlichtingen of een voorbehoud in de verklaring op te nemen.

Het Beursbestuur is van meening, dat uniformiteit van accountantsverklaringen zeer wenschelijk is, voor zoover dit is te bereiken en voor zoover dit door de omstandigheden mogelijk is en spreekt de hoop uit, dat het American Institute of Accountants haar invloed zal aanwenden om algeheele toepassing van de onderhavige formule ingang te doen vinden.

De redactie van The Accountant is over dezen gang van zaken ook goed te spreken. Zij schrijft: Groote voldoening zal in Engeland worden gewekt door de oplossing, die uiteindelijk is verkregen betreffende den vorm der accountantsverklaring, aangezien deze in groote trekken overeenkomt met den vorm, die Britsche ervaring tot dusver niet kon verbeteren. Het is van belang op te merken, dat de Amerikanen, zooals wij, onderscheid willen maken tusschen een rapport en een certificaat en dat zij veel moeite hebben gedaan om den nadruk erop te leggen, dat het onderzoek veel meer is te zien als een „statement of opinion rather than as a statement of fact''. Het belangrijkste punt van deze formule is in het feit gelegen, dat met opzet het instellen van een detailed audit verworpen wordt en dat men melding maakt van de omstandigheid, dat voortdurend de eenmaal aangenomen principles of accounting zijn gevolgd.

De Heer G. O. May Voorzitter van het American Institute of Accountants maakt in het nummer van 2 Juni een opmerking naar aanleiding van het boven weergegeven redactioneele artikel.

Hij zegt dan, dat de formule: exhibit a true and correct view of the state of the company's affairs according to the best of our information and the explanations given to us and as shown by the books of the Company'' in Amerika als niet bevredigend beschouwd is geworden o.m. door het beperkende begrip van de clausule: as shown by the books and accounts of the company.

In Amerika heeft men de wenschelijkheid gevoeld om beleggers te doen inzien, dat rekeningen geen geconstateerde feiten voorstellen, doch dat deze het resultaat aangeven van waardeeringsprincipes en hun voorts een beter begrip bij te brengen omtrent den aard dier algemeen geldende principes en de noodzakelijke beperkingen van de beteekenis der rekening en verantwoording hieruit voortvloeiende.

Het bovenstaande wordt niet bereikt door de bewoordingen van de Engelsche formule.

De Federal Trade Commission, handelende krachtens de bepalingen der Securities Act of 1933 heeft onlangs den vorm der accountantsverklaring gewijzigd, die voorgeschreven is bij Jaarrekeningen, die onder de bepalingen dezer wet vallen. Waar vroeger moest worden verklaard, dat de rekeningen „were true'', wordt thans de volgende formuleering gebruikt: „truly and fairly reflect the application of accepted accounting principles to the facts disclosed by our investigation''. Deze aanwijzing is als een belangrijke stap in de goede richting door accountants aangemerkt.

CH. H

FEDERATIEF EXAMEN VAN HET NEDERLADSCH INSTITUUT VAN ACCOUNTANTS EN DE NEDERLANDSCHE ORGANISATIE VAN ACCOUNTANTS

SCHRIFTELIJK EXAMEN

Accountancy B

WOENSDAG 23 MEI 1934

I

Beschikbare tijd 3 uur

Gevraagd wordt een schema voor de kostprijsberekening van eene fabriek van heerenschoenen, benevens een daarop aansluitende beschrijving van de administratieve verantwoording.

Bijzonderheden.

1. Gefabriceerd worden 2 kwaliteiten schoenen, welke echter voor een deel op dezelfde machines worden bewerkt. In elk der kwaliteiten bestaan 6 series en elke serie bestaat uit 15 nummers, waarbij aangenomen kan worden, dat elke groep van drie nummers denzelfden kostprijs heeft. De normale productie, resp. omzet bedraagt circa 3000 paar schoenen per week.
2. Er wordt zoowel op bestelling als in voorraad gewerkt, in den vorm van serie-productie met wisselende kwantums (24 paar — 12 paar — 8 paar enz.). Voor iedere productie-serie wordt op kantoor een kaart geschreven. Deze bestaat uit een vast bovenstuk, waarop ordernummer — aantal paren — kwaliteits-aanduiding — serieletter en nummer-aanduiding worden vermeld. Aan dit bovenstuk bevinden zich zooveel geperforeerde strookjes als het aantal bewerkingen bedraagt, dat de schoen moet ondergaan; op elk strookje worden tevoren, met behulp van eene machine, voornoemde gegevens vermeld. Na elke bewerking wordt een strookje afgescheurd, welke afgescheurde strookjes per dag door den arbeider of groep van arbeiders bij den baas worden ingeleverd.